

Efficiënte en effectieve begeleiding en zorg thuis

Wijkverpleegkundige heeft brede blik op wat speelt in een wijk.

De wijkverpleegkundige is terug in de wijk als kernspeler rond gezondheid en zorg. Zij biedt, vanuit een brede blik op de wijk en haar inwoners, effectieve en efficiënte begeleiding en zorg. De wijkverpleegkundige werkt hierbij samen met de huisarts en met een sociaal wijkteam. Lidewij Vat en Jennie Mast, adviseurs bij het kennisinstituut Vilans, hebben de nieuwe rol van de wijkverpleegkundige en de geschiedenis van deze professional in kaart gebracht.

De rol van de wijkverpleegkundige is veranderd in de loop der tijd. Wat is deze rol nu?

“De wijkverpleegkundige heeft een verbindende en signalerende functie in de wijk. Zij kent het medische domein, werkt samen met de huisarts en het ziekenhuis, maar kent ook het netwerk van zorg en welzijn in de wijk. De wijkverpleegkundige heeft een brede kijk op wat er speelt bij een persoon, een gezin of in een wijk. Zij kan met de zorgvrager onderzoeken wat de beste oplossing is voor diens vragen. Er kan bijvoorbeeld een vraag naar verpleegkundige hulp zijn, maar zodra ze achter de voordeur komt, kan duidelijk zijn dat er ook andere dingen spelen. Zij kan dit regelen of verwijzen naar de juiste hulpverlener. De verpleegkundige verkent dus de (zorg) vraag, stelt vast wat er nodig is en regelt de zorg.”

Jennie Mast

Hoe verloopt de samenwerking met de gemeente in zo'n situatie?

“In 80 procent van de gemeenten zijn er sociale wijkteams. Dat zijn teams van verschillende hulp- en zorgverleners die samenwerken om voor een wijk en haar bewoners efficiënte en effectieve hulp en zorg in te zetten. In zo'n wijkteam zitten bijvoorbeeld hulpverleners van jeugdzorg, welzijn, onderwijs, gemeente en de zorg. De wijkverpleegkundige is zoals gezegd de verbinder tussen gezondheid, zorg en overige domeinen.”

Wat is de meerwaarde van deze situatie ten opzichte van het verleden?

“Voorheen deden deze hulp- en zorgverleners hun werk vanuit hun eigen organisatie en hadden ze hun eigen opdracht. Het kon gebeuren dat er verschillende mensen bij een gezin over de vloer kwamen, zonder dat er een gezamenlijk plan was. Dat maakte dat de hulp en zorg niet altijd efficiënt en effectief was. De wijkverpleegkundige kan vanuit haar brede blik snel en slim verbindingen maken met anderen, bijvoorbeeld via het sociale wijkteam.”

De wijkverpleegkundige kent een lange geschiedenis; hoe was dat honderd jaar geleden?

“Vilans heeft in kaart gebracht hoe deze rol zich heeft ontwikkeld. De huidige status van de wijkverpleegkundige is vergelijkbaar met toen. Aan het einde van de vorige eeuw was haar rol echter beperkter; zorgorganisaties waren groot in omvang en stonden ver af van de cliënten. Nu bewegen we weer terug naar kleinschaliger werken en is de wijkverpleegkundige weer de professional en kernspeler in de wijk.”

Welke ontwikkelingen ziet Vilans nog meer?

“We zien zorgcoöperaties ontstaan, die vaak vanuit een gemeenschap worden opgericht zonder bemoeienis van de overheid. Ook daarin speelt de wijkverpleegkundige vaak een verbindende rol. We vragen in deze tijd meer zelfredzaamheid van mensen

Lidewij Vat

dan voorheen. De wijkverpleegkundige helpt mensen zo gezond en zelfstandig mogelijk thuis te blijven. Ouderen met dementie, mensen met een psychiatrische aandoening of verstandelijke handicap: de wijkverpleegkundige ziet en ondersteunt hen allemaal.”

MEER INFO

Catharijnesingel 47
3511 GC Utrecht
030 789 2300
www.vilans.nl